

PERSPEKTIVER I **Dansk**

Hvis du vil arbejde videre

**EKSTRAMATERIALE TIL
TALER I EN TERRORTID**

DANSKLÆRERFORENINGENS FORLAG

© Dansk lærerforenings Forlag. Kopiering må finde sted efter gældende aftale med Copydan.

Hvis du vil arbejde videre

Herunder finder du en liste med forslag, som lægger op til videre arbejde med taler og andre tekster, der drejer sig om terror. Her kan du træne kapitlets begreber, fx talegenrer, appelformer, stilistiske virkemidler, billedsprog m.m. Hvis du vil arbejde videre med fiktionsteksterne, kan du bruge begreber fra den litterære analyse (se grundbogens kapitel 3).

- Efter terrorangrebene foretaget af den norske højreekstremist Anders Behring Breivik i sommeren 2011, var det den daværende statsminister Jens Stoltenbergs opgave at holde en mindetale for de døde. Hans tale er blevet rost, bl.a. for den neddæmpede stil og inkluderende diskurs. Stoltenberg fremstår følelsesladet, men stadig som nationens faderfigur og statsmand. Du kan finde talen på nettet, hvor du også kan se Stoltenberg holde den (søg på 'Stoltenberg Oslo domkirke').
- Hvad skal vi stille op over for terror? Læs fx Martin Krasniks leder i *Weekendavisen*, skrevet efter terrorangrebet i London i 2017: "Rædselspolitik" (søg på Infomedia; artiklen er fra 27. marts 2017; brug UNI-login)
- Romanen *Ekstremt højt og utrolig tæt på* af den amerikanske forfatter Jonathan Safran Foer (2005) udspringer sig i efterdønningerne af terrorangrebet den 11. september 2001. Hovedpersonen, den 11-årige Oscar, mistede sin far denne dag. Vi følger begivenhederne fra Oscars synspunkt; han omtaler aldrig terroren direkte, men taler om "mit livs værste dag". Det er en rørende og humoristisk roman om at løse gåder – også gåden om, hvordan man kan leve videre efter at have mistet sin far. Romanen blev filmatiseret af Stephen Daldry i 2011 og opnåede Oscar-nomineringer (du kan finde filmen på Filmstriben).

Mange film tematiserer terror og dens indflydelse på menneskers liv. Herunder finder du en liste med forslag til spillefilm og dokumentarfilm, som du kan arbejde videre med eller perspektivere til. Her er der mulighed for at inddrage begreber som fakta, fiktion, tegn på autenticitet og fikcionalisering (se grundbogens kapitel 2) og begreber om de *filmiske virkemidler* (se grundbogens kapitel 10). Du kan fx arbejde en eller flere af disse titler:

- Bostons årlige maratonløb har en lang historie og er en af byens stolte begivenheder. I 2013 sprang to bomber ved målstregen – igen blev USA ramt af terrorisme. Den amerikanske spillefilm *Patriots Day* af Peter Berg (2017) rekonstruerer forløbet op til bombernes udløsning, efterforskningsarbejdet og jagten på terroristerne.
- I Paul Greengrass' film *United 98* (2006) rekonstrueres næsten minut for minut, hvad der skete ombord på det kappede fly United Airlines Flight 98 den 11. september 2001. Ingen ved præcis, hvordan flykaprerne blev forhindret i at nå det formodede mål i Washington, for ingen af de 33 passagerer eller syv ansatte overlevede. Flyet styrtede ned på en mark nær Pentagon. Sandsynligvis blev målet i Washington undgået, fordi der var modige passagerer ombord. Filmen trækker på dokumentarfilmens tegn på autenticitet (se begrebsboksene i kapitel 2, side 48-53).

- Jagten på bagmanden bag terrorangrebet den 11. september 2001 satte ind kort tid efter angrebet, men det tog næsten ti år, før Osama bin Laden blev likvideret i Pakistan. I Kathryn Bigelows film *Zero Dark Thirty* (2013) følger vi sporarbejdet, jagten på og nedskydningen af denne mand, verdens dengang mest eftersøgte terrorist og USA's fjende nummer et. Filmen vakte debat på grund af dens syn på tortur som et nødvendigt hjælpemiddel til at finde og tilintetgøre terrorister.
- Efter terrorangrebene den 11. september 2001 etablerede USA (i 2002) en særlig afdeling for indenrigssikkerhed, 'Homeland Security'. Den amerikanske prisbelønnede tv-serie *Homeland* (2011-) starter ti år efter angrebene i USA 11. september 2001. Vi følger CIA-agenten Carrie Mathison, hvis arbejde det er at opspore og forhindre potentielle terrorangreb. Krigen mod terror er med andre ord stadig højaktuel, og serien viser, hvordan USA som nation er forandret: Den konstante frygt for terror berettiger krige, tortur og omfattende overvågning. Bag serien står Howard Gordon og Alex Gansa.
- Mens flyene flyver ind i de to tårne den 11. september 2001, er daværende præsident Georges Bush på skolebesøg og lytter til børnenes højtlesning. Beskeden "Nationen er blevet angrebet" hviskes til ham, og han bliver tavst siddende i syv minutter. For dokumentaristen Michael Moore er det et tegn på Bush' svaghed og dumhed. Michael Moore går altid efter USA's magtinstitutioner i sine dokumentarfilm. I *Fahrenheit 9/11* (2004) er det Georges Bush og hans "War on Terror", som sættes på anklagebænken.
- I dokumentarfilmen *The Falling Man* af Henry Singer (2006; på dansk: *Manden, der falder*) følger vi en families søgen efter svar: Var det deres far og ægtemand, der kastede sig i døden fra restauranten "Windows of the World" fra toppen af World Trade Center's nordtårn? *The Falling Man* er historien bag det ikoniske billede (du kan se billedet i grundbogen, side 117). Man anslår, at ca. 200 mennesker sprang i døden på denne måde, kort før tårnene kollapsede.